

Lovforslagene sættes til forhandling.

Holger Larsen: De to lovforslag, der her er til behandling, tager sigte på ændringer i folkeforsikringsloven, for så vidt angår invaliditetsbegrebet. Disse ændringer rører ved områder, som der har været rettet meget berettiget kritik imod, det gælder navnlig den ret skarpe betingelse for opnåelse af invaliderente, at vedkommendes erhvervssevne skulle være nedsat til $\frac{1}{3}$ af erhvervssevnen hos sunde personer med lignende uddannelse i samme egn, d. v. s., at invalideretten først og fremmest skulle tage stilling til, om der var en sygelig tilstand, der betingede, at renten skulle ydes, men derefter skulle skønne over, om den pågældende som følge af denne lidelse var ude af stand til at indtjene $\frac{1}{3}$ af den normale arbejdsindtægt indenfor det pågældende arbejdsområde på vedkommende egn.

Retten til at opnå invaliderente hviler altså både på et lægeligt og et socialt skøn, og det brydes der faktisk ikke med ved de ændringer, der her er foreslået; men det skøn, som retten kunne foretage, var efter de hidtidige regler ret begrænset af denne trediedelsgrænse. Således har man i tidens løb måttet afslå begæringer om invaliderente fra personer i de lavest lønnede fag, selvom den løn, de pågældende ville være i stand til at indtjene, lå under det, som de kunne opnå i rente, og som var det minimumsbeløb, som loven havde forudsat at et menneske kunne eksistere for. Også på andre områder virkede reglen urimelig, og det embedsmandsudvalg, der nedsattes i august 1946, efter at sagen var rejst her af invalideorganisationerne, fik da også som hovedopgave at tage spørgsmålet op om ændring af invaliditetsbegrebet og finde en ordning, der stemmede mere overens med det praktiske liv, end loven hidtil havde gjort.

Af den betænkning, som er afgivet af dette udvalg, hvori invalideorganisationerne har været repræsenteret, fremgår det, at man har drøftet forskellige former for at komme urimelighederne til livs. Man har været enig om, at disse urimeligheder var tilstede, og man stiller det forslag, som den højtærede minister har gjort til sit, at erstatte trediedelsgrænsen med en bestemmelse om, at erhvervssevnen skal være „betydeligt nedsat“, således at den skarpe grænse kan sløfes.

Som det fremgår både af betænkningen fra udvalget og af de bemærkninger, som ledsager lovforslaget, bryder man ikke med det hidtil fulgte princip, at man kræver

en betydelig invaliditet, og at den skal være væsentlig, men man opnår det, som man hidtil har savnet, at hvert enkelt tilfælde nu kan bedømmes mere individuelt. Ved invalideretten vil man fremtidig operere med et begreb, som man kalder kronegrænsen, d. v. s., at hvor der lægeligt er konstateret en så svær invaliditet, at vedkommende ikke er i stand til at indtjene et beløb svarende til kronebeløbet, vil han opnå rente.

Det forekommer mig også af vigtighed i denne forbindelse, at invalideretten efter forslaget kan tage hensyn til forholdene på arbejdsmarkedet. Hvis en person invalideres, så han ikke mere kan være i det fag, hvor han er uddannet, og tjene sin indkomst der, er det urimeligt, at man bare henviser ham til et andet arbejdsområde, hvor der måske i forvejen er nok af rask og sund arbejdskraft at tage af. Det vil altid være vanskeligt for en invalideret person at opnå beskæftigelse i perioder, hvor markedet i forvejen er mættet med arbejdskraft, ja, det kan være umuligt for den person, som ikke har hele sin arbejdsfærdighed i behold, at få beskæftigelse, når der i forvejen er nok af rask og sund arbejdskraft. Vi har jo set perioder, navnlig under besættelsen, hvor alt kunne bruges, selv stærkt og hårdt ramte invalider, men den tid er forbi, og nu må det imødeses, at det bliver vanskeligt for folk, der ikke har deres arbejdskraft helt og fuldt i behold, at komme ind på arbejdsmarkedet.

Jeg udtaler også min tilfredshed med den ændring, som vil muliggøre en lempelig overgang fra at oppebære rente til ikke at få rente for de invalider, der igen er blevet i stand til at tjene til deres udkomme i erhvervslivet. Det har virket hårdt og brutalt, at en invalid, der satte hele sin vilje og energi ind på at gøre en indsats i erhvervslivet, frakendtes renten, så snart han nåede trediedelsgrænsen. Ændringen vil afgjort betyde en lettelse og mødes med glæde af alle invalider, som man jo gennem mange forskellige foranstaltninger, bl. a. kommunernes foranstaltninger for erhvervshemmede, giver en tilvænnning, en optræning, at de efter vedtagelsen af disse ændringer får mulighed for ved erhvervssevns tilbagevenden at beholde renten en tid, og at inddragelsen kan ske etapevis over 12 måneder, ligesom der også ved ændringerne opnås mulighed for at lade renten hvile i indtil eet år; således at det kan ses, om bedringen i erhvervssevnen er af mere varig karakter. Med hensyn til adgangen til at forsynde de invaliderede med proteser foreslås den